

EURÓPSKY PARLAMENT

2004

2009

Dokument na schôdzu

6.10.2008

B6-0523/2008 }
B6-0526/2008 }
B6-0528/2008 } RC1

SPOLOČNÝ NÁVRH UZNESENIA

ktorý v súlade s článkom 108 ods. 5 rokovacieho poriadku predkladajú

- Laima Liucija Andrikienė, Tunne Kelam, Eija-Riitta Korhola, John Bowis v mene skupiny PPE-DE
- Michel Rocard, Véronique De Keyser, Maria Badia i Cutchet, Libor Rouček v mene skupiny PSE
- Diana Wallis, Johannes Lebech, Kyösti Virrankoski, Bilyana Ilieva Raeva, Olle Schmidt, Danutė Budreikaitė v mene skupiny ALDE
- Satu Hassi v mene skupiny Verts/ALE
- Adam Bielan, Ryszard Czarnecki v mene skupiny UEN

a ktorý nahrádza návrhy týchto skupín:

- ALDE (B6-0523/2008)
- PSE (B6-0526/2008)
- PPE-DE (B6-0528/2008)

o správe Arktídy

Uznesenie Európskeho parlamentu o správe Arktídy

Európsky parlament,

- so zreteľom na medzinárodný polárny rok (od marca 2007 do marca 2009),
- so zreteľom na ôsmu konferenciu zástupcov parlamentov arktických krajín, ktorá sa konala vo Fairbankse na Aljaške od 12. do 14. augusta 2008,
- so zreteľom na oznámenie Komisie o politike v Arktíde, ktoré sa očakáva túto jeseň,
- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Severnej dimenzii z rokov 2003, 2005 a 2006,
- so zreteľom na závery správy o posúdení vplyvu zmeny klímy na Arktídu,
- so zreteľom na článok 108 ods. 5 rokovacieho poriadku,
- A. so zreteľom na oznámenie Komisie o integrovanej námornej politike Európskej únie (modrá kniha), zverejnené 10. októbra 2007,
- B. so zreteľom na politický dokument vysokého predstaviteľa a Európskej komisie pre Európsku radu s názvom Zmena klímy a medzinárodná bezpečnosť zo 14. marca 2008,
- C. keďže geopolitický a strategický význam arktického regiónu vzrastá, čoho symbolom je umiestnenie ruskej vlajky na dne mora na severnom póle v auguste roku 2007,
- D. so zreteľom na Dohovor OSN o morskom práve (UNCLOS), ktorý senát USA ešte neratifikoval,
- E. keďže na nedávnej konferencii zástupcov parlamentov arktických krajín sa stretli zvolení zástupcovia z Európskeho parlamentu, Kanady, Dánska, Grónska, Islandu, Fínska, Nórska, Švédska, Ruska a USA, aby diskutovali o otázkach námornej bezpečnosti, zdravotníckej starostlivosti, ochrany životného prostredia a trvalo udržateľného rozvoja,
- F. keďže arktický región v súčasnosti neupravujú žiadne multilaterálne predpisy ani nariadenia, pretože sa nikdy nepredpokladalo, že by sa mohol stať splavnou námornou cestou alebo oblasťou s komerčným využitím,
- G. keďže intenzita námornej dopravy v arktických vodách zaznamenala v ostatných rokoch exponenciálny rast v dôsledku zvýšeného záujmu o vrtné plošiny v mori a čoraz častejších plavieb výletných lodí, ako aj v dôsledku možností, ktoré ponúka severozápadná cesta,
- H. keďže v arktickom regióne sa môže nachádzať približne 20 % celosvetových neobjavených zásob ropy a zemného plynu,
- I. so zreteľom na vyhlásenie z Illulissatu, ktoré prijali štáty A5 (Dánsko, Kanada, Nórsko, Ruská federácia a USA) v máji 2008,

- J. so zreteľom na závery predsedu konferencie na tému Arktída: náš spoločný záujem, ktorú usporiadala Severská rada ministrov v Illulissate (Grónsko) 9. a 10. septembra 2008 a na ktorej sa plne zúčastnila aj Komisia,
- K. keďže konferencia sa sústredila aj na zmenu klímy v regióne, jej vplyv na pôvodné obyvateľstvo a možné prispôsobovanie sa tejto zmene,
- L. keďže tempo globálneho otepľovania v arktickom regióne je oveľa rýchlejšie ako vo zvyšku sveta, pričom za ostatných 100 rokov sa teplota zvýšila o 2°C v porovnaní s priemerom 0,6°C vo zvyšku sveta,
- M. keďže zmeny klimatických podmienok v Arktíde sú už natoľko závažné, že napríklad Inuiti už nemôžu loviť zver tradičným spôsobom, lebo ľad je príliš tenký na to, aby udržal ich sane, a keďže zvieratá vo voľnej prírode, ako napríklad ľadové medvede, mrože a líšky, sú ohrozené zánikom mnohých biotopov;
- N. keďže tri z arktických štátov sú členskými štátmi EÚ a ďalšie dva arktické štáty, s ktorými EÚ susedí, sa podieľajú na vnútornom trhu prostredníctvom dohody o EHP, čo znamená, že EÚ a jej pridružené štáty tvoria viac než polovicu počtu členov Arktickej rady,
1. je hlboko znepokojený dôsledkami zmeny klímy na trvalú udržateľnosť životných podmienok pôvodného obyvateľstva regiónu, pokiaľ ide o všeobecné životné prostredie (topenie sa ľadovcov a permafrostu, stúpanie hladiny mora, záplavy), ako aj prirodzený biotop (ustupujúca ľadovcová pokrývka spôsobuje problémy s kŕmnymi návykmi ľadových medvedíkov), a zdôrazňuje, že akékoľvek medzinárodné rozhodnutia týkajúce sa týchto otázok musia v plnej miere zahŕňať a brať do úvahy všetkých obyvateľov a štáty Arktídy;
  2. pripomína, že v 20. storočí sa teplota v Arktíde zvýšila približne o 5 °C a že tento nárast je desaťnásobne rýchlejší ako zaznamenaný nárast globálnej priemernej teploty zemského povrchu; zdôrazňuje, že na nasledujúcich 100 rokov sa v Arktíde očakáva ďalšie oteplenie o 4-7 °C; nazdáva sa preto, že čas na hľadanie príčin už vypršal a teraz nastal čas konať;
  3. zdôrazňuje, že živočíšne a rastlinné druhy Arktídy a jej obyvateľstvo sa osobitným spôsobom prispôbili drsným podmienkam vládnučim na póloch, a tým sa veľmi oslabili voči dramatickým zmenám týchto podmienok; je hlboko znepokojený situáciou mrožov, ľadových medvedíkov, tuleňov a ostatných morských cicavcov, ktoré potrebujú morský ľad na oddych, kŕmenie, lov a rozmnožovanie a zmena klímy ich mimoriadne ohrozuje;
  4. víta záverečné vyhlásenie prijaté na konferencii zástupcov parlamentov arktických krajín vo Fairbankse zo 14. augusta 2008;
  5. víta skutočnosť, že ďaleký sever je súčasťou politiky Severnej dimenzie Európskej únie, ale je presvedčený, že informovanosť o význame Arktídy v celosvetovom meradle treba aj naďalej zvyšovať prostredníctvom vytvorenia osobitnej politiky EÚ pre Arktídu;
  6. v tejto súvislosti podčiarkuje význam Arktídy pre globálnu klímu a verí, že súčasná podpora výskumných činností v tomto regióne bude pokračovať aj nad rámec medzinárodného polárneho roka;

7. s veľkým záujmom očakáva blížiacu sa oznámenie Komisie o politike v Arktíde a verí, že sa ním položí základný kameň pre zmysluplnú politiku EÚ v Arktíde; vyzýva Komisiu, aby sa vo svojom oznámení venovala aspoň týmto oblastiam:
  - a) súčasný stav zmeny klímy v regióne a prispôsobovanie sa tejto zmene;
  - b) možnosti politiky, ktoré zohľadňujú pôvodné obyvateľstvo a spôsob jeho života;
  - c) potreba spolupráce s našimi arktickými susedmi v cezhraničných otázkach, najmä v otázke námornej bezpečnosti;
  - d) možnosti budúcej cezhraničnej politickej alebo právnej štruktúry umožňujúcej ochranu životného prostredia a trvalo udržateľný organizovaný rozvoj regiónu alebo zmierovanie politických nezhôd týkajúcich sa zdrojov a splavných morských ciest na ďalekom severe;
8. vyzýva Komisiu, aby zahrnula otázky energie a bezpečnostnej politiky v arktickom regióne do svojho programu a najmä aby vo svojom nadchádzajúcom oznámení o tomto regióne navrhla vhodné témy a spoločné pracovné postupy EÚ a arktických krajín, najmä v oblasti zmeny klímy, trvalo udržateľného rozvoja, bezpečnosti dodávok energie a námornej bezpečnosti;
9. upriamuje pozornosť na skutočnosť, že arktický región si vzhľadom na svoj vplyv na celosvetovú klímu a jedinečnosť životného prostredia zasluhuje osobitnú pozornosť pri formulovaní stanoviska EÚ na konferencii strán rámcového dohovoru o zmene klímy (COP 15) v Kodani;
10. zastáva názor, že námorná doprava v regióne (tak v súvislosti s cestovným ruchom, ako aj s vrtnými plošinami) nie je chránená ani zďaleka takými medzinárodnými pravidlami bezpečnosti, aké sa uplatňujú v iných medzinárodných vodách, či už ide o ochranu ľudského života alebo životného prostredia, a naliehavo vyzýva Komisiu, aby čo najskôr zabezpečila, že sa príslušným spôsobom zmenia a doplnia nariadenia Medzinárodnej námornej organizácie (IMO);
11. zdôrazňuje vonkajšie hľadiská energetickej politiky a úlohu Arktídy pri formulácii energetickej politiky pre Európu tak, ako to navrhla Európska rada v marci 2007;
12. vyjadruje podporu Arktickej rade pri zachovávaní arktického regiónu ako regiónu bez napätí, ktorý je otvorený medzinárodnej spolupráci pri výskume, aby sa v rámci trvalo udržateľného environmentálneho rámca mohol plne využiť jeho potenciál budúceho dodávateľa energie;
13. naliehavo vyzýva Komisiu, aby konala v otázke Arktídy proaktívne, a prevzala aspoň, ako prvý krok, úlohu pozorovateľa v Arktickej rade, a nazdáva sa, že Komisia by mala vytvoriť špecializovaný Arktický panel;
14. navrhuje, aby Komisia bola pripravená pristúpiť k začatiu medzinárodných rokovaní zameraných na prijatie medzinárodnej dohody na ochranu Arktídy, ktorej zdrojom inšpirácie by bola Madridská dohoda z roku 1993 týkajúca sa Antarktídy, ale ktorá by rešpektovala

základný rozdiel spočívajúci v zaľudnenosti Arktídy a následné práva a potreby obyvateľstva a národov arktického regiónu; domnieva sa však, že ako minimálne východisko by sa takáto dohoda mala vzťahovať aspoň na neobývanú oblasť v strede arktického oceánu, na ktorú si nerobí nárok žiadna krajina;

15. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil Rade, Komisii, vládam členských štátov, Nórska, Islandu, Ruska, Kanady a USA, ako aj aktérom regionálnej spolupráce.